

Rakennetaan nuori vahvaksi – What you focus on will grow!

Moduuli 3.

Toukokuu 2020

Erja Sandberg
KT, erityispedagogi
Psykologian opettajan
pätevyys

WELCOME

Tavoitteena on lisätä erityispedagogista tietoa ja ymmärrystä monenlaisista oppijoista ja heidän tukemisesta. Positiivisen psykologian ja **vahvuusperustaisen erityispedagogiikan** tiedot linkitetään toisiinsa huomioiden myös nuoren psyykkinen kehitys ja hyvinvointi.

Syvennyttään monenlaisiin **oppimisen pulmakohtiin ja niihin tarvittaviin vahvuusperusteisiin erityispedagogisiin tukimuotoihin**. Oppimisen ja koulunkäynnin pulmakohdista läpikäydään keskeiset lukemisen ja kirjoittamisen vaikeudet, tarkkaavuuden ja toiminnanohjauksen pulmat, matemaattiset ja hahmottamisen hankaluudet sekä kielelliset häiriöt. Moduulissa huomiota kiinnitetään myös tukea tarvitsevan oppijan psyykkiseen kehitykseen kuten itsetuntoon, minäkuvaan sekä identiteetin kehittymiseen moduulin linkittyen aiempiin osioihin 1 ja 2.

Osiossa lähi- sekä verkko-opetus vuorottelevat. Koulutus sisältää **2 vuorovaikutteista lähiopetuspäivää ja 2 webinaaria**. Koulutusten välillä osallistujat harjoittelevat käsiteltyjä asioita omassa työssään ja tekevät välitehtäviä pienryhmissä sähköisessä oppimisympäristössä.

Oppimisvaikeudet

Mitä ovat oppimisvaikeudet?

**Erialaista aivotoimintaa,
neurologinen tausta**

Yhteydessä toisiinsa

**Näkyvät
lapsuudesta
aikuisuuteen**

Taustalla geenejä

Eri tavalla oppimista

Hitaampaa oppimista

Hankaloituvat jos ei huomata ajoissa

Voidaan huomata jo lapsena

**Oppimisvaikeudet eivät ole
suoraan yhteydessä sairauksiin
tai vammoihin.**

1. GEENIT

- Yleisin syy
- Esiintyy usein suvuttain eli ovat vahvasti perinnöllisiä.
- Esim. LUKI yli 50%, tarkkaavuus 60-90%

2. SIKIÖN KEHITYKSEEN VAIKUTTAVAT ASIAT

Äidin raskauden aikaiset sairaudet, tupakointi, runsas päihteiden käyttö, ympäristömyrkyt tai muut ulkoiset tekijät saattavat vaikuttaa sikiön kehitykseen ja oppimisvaikeuksien syntyyn.

- > Vaikuttavat sikiön hermoston kehittymiseen.
- > Oppimisvaikeudet ovat neurologisia.

3. SYNNYTYS JA SEN JÄLKEISET HETKET

Äidin raskausmyrkytys, lapsen lievä hapenpuute synnytyksessä, keltaisuus, keskosuus tai pienikokoisuus syntyessä ovat riskitekijöitä oppimisvaikeuksille.

4. VARHAISLAPSUUDEN SAIRAUDET

Pitkät infektiokierteet, esimerkiksi vuosien korvatulehduskierre voi aiheuttaa kuulon alenemaa, joka vaikuttaa kuulemiseen ja kuulon avulla oppimiseen.

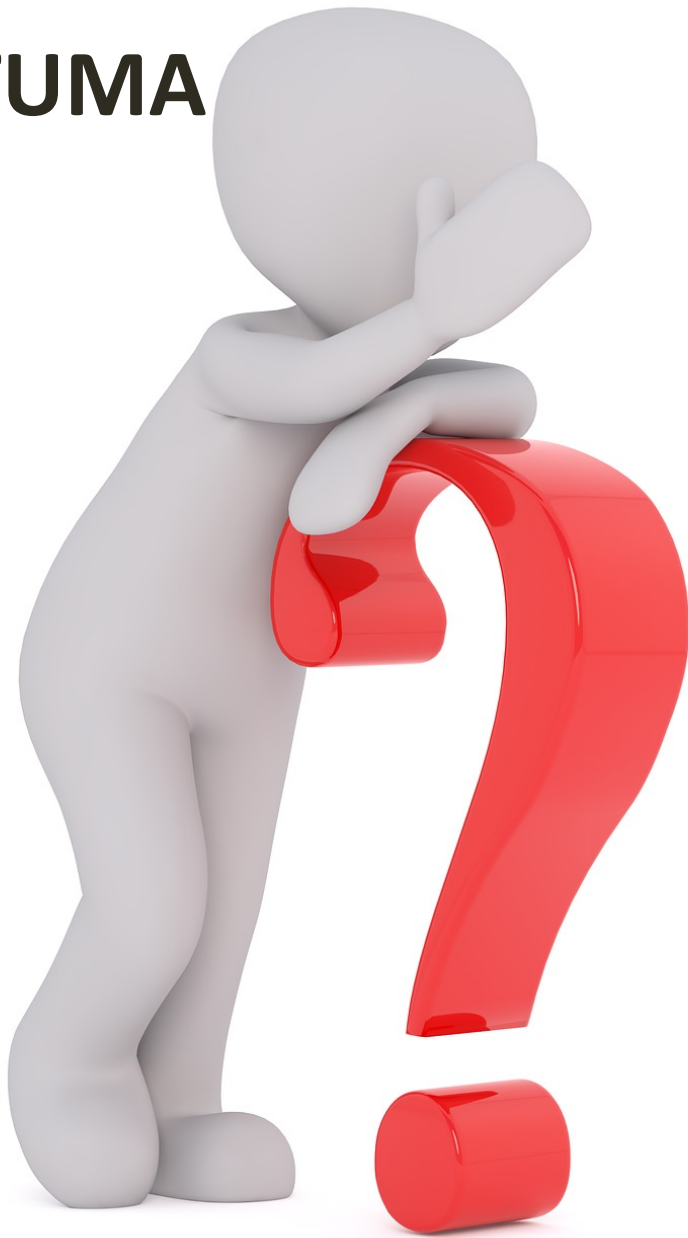

5. VAMMAT

**Aivojen tai
aistielinten
vammautuminen
onnettomuudessa
voi johtaa
oppimisvaikeuksiin.**

6. SATTUMA

Oppimisen pulmia voi esiintyä myös ilman mitään edellä mainittuja riskitekijöitä.

Opetus ja oppimisvaikeudet?

- ★ Oppimisvaikeudet eivät johdu siitä, että opettaja ei osaisi opettaa.
 - ★ Oppimisvaikeudet eivät johdu siitä, että opettaja opettaisi huonosti tai väärällä tavalla.
- > Opiskelijat oppivat myös ilman opettamista.

Ympäristö vaikuttaa oppimisvaikeuksista selviytymiseen

Vaikuttaa kognitiivisesti

- Voidaan opettaa monella tavalla ja auttaa oppimaan

Vaikuttaa psyykkisesti

- Voidaan vahvistaa itsetuntoa ja psyykkistä kehitystä
- > Motivaatio oppia

Erilaisia oppimisvaikeuksia

- ❖ Puheen ja kielenkehityksen häiriöt, erityisvaikeudet (5-7%)
-> Tuottaminen ja/tai ymmärtäminen
- ❖ Lukemisen ja kirjoittamisen vaikeudet (dysleksia, dysgrafia)(n. 10%)
- ❖ Matematiikan oppimisvaikeudet (dyskalkulia) (3-7%)
-> Laskemiskyvyn häiriö
- ❖ Motorisen oppimisen vaikeudet (5-6%)
-> Kehitykselliset koordinaation häiriöt
-> Karkeamotoriikka ja hienomotoriikka
- ❖ Hahmottamisen vaikeudet (3-6%)
-> Visuaalinen (näönvarainen) ja spatiaalinen (avaruudellinen), tilanhahmottaminen
- ❖ Tarkkaavuuden pulmat (n. 5%)
-> Keskittyminen, yli-/aliaktiivisuus, impulsiivisuus

Oppimisvaikeudet ovat yhteyksissä toisiinsa

Matematiikka ja tarkkaavaisuus/ keskittyminen (n. 20%).

Matematiikka ja lukeminen/ kirjoittaminen (n. 45%)

Kielelliset erityisvaikeudet ja hahmottaminen

Hahmottaminen ja matematiikka

Kielelliset erityisvaikeudet ovat usein yhteydessä muihin kehityksellisiin häiriöihin. Esim. motoriikan kehityshäiriöt, tunne-elämän ja käytöksen häiriöt.

Oppimisvaikeudet
näkyvät lapsilla ja
nuorilla eri tavalla.
Miten?

Näkyvät oppiaineen lisäksi
koulupäivässä ja
koulunkäynnissä..

- > alisuoriutuminen
- > käyttäytymisongelmat
- > emotionaaliset ongelmat
- > ahdistuminen

Taitoja tulee sitkeästi harjoittaa,
vaikka se tuntuu työläältä.

Esim. lukutaito kehittyy vain
lukemalla

**Oppimisvaikeudet
vaikuttavat usein
nuoren
koulumotivaatioon ja
minäkäsitykseen.**

Tukemisessa huomioitava psykykinen kehitys

- ★ Itsetunto
- ★ Minäkuva
- ★ Itseluottamus
- ★ Pienetkin tavoitteiden saavuttamiset
- ★ Onnistumisenkokemukset

Tärkeää on **ehkäistä** toistuvien huonojen tulosten ja epäonnistumisten aikaansaamaa **heikon itsetunnon ja motivaation puutteen kierrettä**.

Epäonnistumiset luovat epäuskoa omiin kykyihin, mikä johtaa siihen, että ei synny **halua harjoittaa taitoja, joka puolestaan johtaa seuraavaan epäonnistumiseen**. Tämä vahvistaa entisestään lapsen **käsitystä itsestään heikkona oppijana**.

Tietokirja tarkkaavuuden ja toiminnanohjauksen tukemisesta

Sisältää tarvittavat vahvuusperusteiset tukimuodot lapsuudesta aikuisuuteen:

- Varhaiskasvatuksessa
- Peruskoulussa
- **Toisella asteella**
- Korkea-asteella
- Työelämässä

Sisältää koulun **siirtymävaiheiden** huomioinnin.

Soveltuu niin ammattilaisille kuin huoltajillekin.

Löydät kirjan: www.erjasandberg.eu/kauppa

Seinäjoki
31.8.

Joensuu
1.9.

Oulu
7.9.

Helsinki
3.9.

Kiitos

Yhteys: Erja.Sandberg@helsinki.fi

Kotisivu: www.erjasandberg.eu/blog

<https://www.facebook.com/KTERjaSandberg/>

[SandbergErja](#)

<https://www.instagram.com/erjasandberg/>

<https://linkedin.com/in/erja-sandberg-19852383>

